

HMS-nøkkeltall for 2020

Foto: Jon Erling Fonnelop

Indeks

	Side
Indeks	2
Fakta om undersøkelsen	3
1 Hovedfunn	4
Nøkkeltall	5
Oppsummering	6
2 Antall ansatte	10
Antall ansatte	11
3 Skader	12
Skader	13
Utvikling i H1 og H2	16
Fraværsdager F-verdi	22
Sykedager	26
Skadestatistikk og underleverandør	28
Skadestatistikk og lærlinger	30
4 Sykefravær	31
Totalt sykefravær	33
Egenmeldt sykefravær	34
Legemeldt sykefravær	35
Utvikling i totalt sykefravær	36
5 HMS- Uønskede hendelser	37
Uønskede hendelser	38

Foto: Katrine
Lunke

Energi Norge
HMS-tall for 2020

Ansvarlig i Kantar
Jarle Hersvik

Kontaktperson i Energi Norge
Kristin Reitan

© Kantar

Fakta om undersøkelsen

Resultatene i denne rapporten er basert på HMS-tall innrapportert av 75 personer på vegne av 156 bedrifter/underselskaper. Disse representerer totalt 14 719 ansatte i ulike deler av kraftnæringen. Tallene er rapportert elektronisk ved at kontaktpersonene i de enkelte virksomhetene har fått tilsendt en link som leder til et spørreskjema. Energi Norge har levert liste over kontaktpersoner som skulle kontaktes. En forutsetning for å kunne rapportere tall er at bedriften samtykker til at resultatene knyttes til virksomheten de representerer. Invitasjon til deltakelse i kartleggingen ble sendt til totalt 86 kontaktpersoner.

- Metode: Web-intervju (CAWI).
- Feltperiode: 7. januar – 15.februar 2021.
- Det er rapportert tall for følgende type virksomheter:
 - 35 nettselskap (6037 ansatte)
 - 33 produksjonsselskap (2266 ansatte)
 - 17 entreprenørselskap (2023 ansatte)
 - 16 markedsselskap (918 ansatte)
 - 12 fjernvarmeselskap (498 ansatte)
 - 33 resterende deler av selskapene (1767 ansatte). Disse er merket 'Andre' i rapporten.
 - 10 som kun har rapportert på overordnet nivå, uten å spesifisere selskapstype (1210 ansatte). Disse er merket 'Uspesifisert/vertikal' i rapporten.
- Disse representerer totalt 14 719 ansatte, om lag 70% av totalt antall ansatte i kraftnæringen (Kilde: SSB, 2016)

Foto: Camilla M Granheim

1. Hovedfunn

Nøkkeltall

H1=(Q9 Skader med fravær * 1 000 000)/Q8 Arbeidstimer

H2=(Q10 Skader med og uten fravær * 1 000 000)/Q8 Arbeidstimer

F=(Q12 Fraværstimer som følge av skade * 1 000 000)/Q8 Arbeidstimer

	Antall bedrifter	Ansatte	H1	H2	F	Uønskede hendelser/ Ansatt/år	Totalt sykefravær %
PRODUKSJON	2016: 30	2016: 2721	2016: 3,2	2016: 9,3	2016: 34,5	2016: 3,4	2016: 3,0
	2017: 28	2017: 2535	2017: 3,7	2017: 6,8	2017: 40,4	2017: 2,7	2017: 3,5
	2018: 32	2018: 2556	2018: 3,1	2018: 5,7	2018: 106,5	2018: 3,0	2018: 2,9
	2019: 32	2019: 2566	2019: 2,8	2019: 5,4	2019: 62,3	2019: 2,91	2019: 2,8
	2020: 33	2020: 2266	2020: 5,3	2020: 9,1	2020: 36,2	2020: 3,59	2020: 3,2
NETT	2016: 33	2016: 5679	2016: 6,3	2016: 11,4	2016: 93,3	2016: 1,5	2016: 3,7
	2017: 30	2017: 5017	2017: 5,0	2017: 10,8	2017: 63,3	2017: 2,4	2017: 3,8
	2018: 36	2018: 5900	2018: 5,6	2018: 12,4	2018: 68,3	2018: 2,51	2018: 3,7
	2019: 40	2019: 5676	2019: 4,6	2019: 10,0	2019: 65,5	2019: 1,52	2019: 3,8
	2020: 35	2020: 6037	2020: 4,6	2020: 7,5	2020: 68,3	2020: 1,28	2020: 3,4
VERTIKAL/USPESIFISERT SELSKAPSTYPE*	2016: 13	2016: 486	2016: 11,1	2016: 25,9	2016: 206,8	2016: 1,0	2016: 3,2
	2017: 14	2017: 1282	2017: 10,6	2017: 37,3	2017: 140,5	2017: 1,2	2017: 3,5
	2018: 10	2018: 600	2018: 7,7	2018: 13,2	2018: 340,4	2018: 0,62	2018: 4,8
	2019: 11	2019: 585	2019: 2,2	2019: 4,4	2019: 48,2	2019: 0,91	2019: 3,5
	2020: 10	2020: 1210	2020: 4,9	2020: 12,2	2020: 132,8	2020: 1,10	2020: 3,8
ENTREPRENØR	2016: 15	2016: 2278	2016: 9,9	2016: 15,4	2016: 208,6	2016: 1,1	2016: 5,2
	2017: 11	2017: 1890	2017: 6,9	2017: 12,2	2017: 94,6	2017: 1,1	2017: 4,6
	2018: 12	2018: 2148	2018: 6,7	2018: 16,3	2018: 94,3	2018: 1,80	2018: 5,1
	2019: 14	2019: 1991	2019: 7,4	2019: 13,0	2019: 152,0	2019: 2,04	2019: 5,1
	2020: 17	2020: 2023	2020: 4,7	2020: 13,6	2020: 92,5	2020: 2,39	2020: 5,6
MARKED	2016: 21	2016: 1077	2016: 0,0	2016: 0,0	2016: 0,0	2016: 0,9	2016: 4,9
	2017: 19	2017: 754	2017: 1,6	2017: 1,6	2017: 0,0	2017: 0,2	2017: 3,0
	2018: 17	2018: 734	2018: 0,0	2018: 0,0	2018: 0,0	2018: 0,39	2018: 4,3
	2019: 17	2019: 922	2019: 0,7	2019: 0,0	2019: 3,3	2019: 0,64	2019: 3,8
	2020: 16	2020: 918	2020: 0,6	2020: 1,3	2020: 17,9	2020: 0,76	2020: 2,72
FJERNVARME	2016: 16	2016: 449	2016: 15,7	2016: 22,0	2016: 108,5	2016: 1,9	2016: 3,2
	2017: 16	2017: 422	2017: 9,4	2017: 20,3	2017: 88,9	2017: 2,2	2017: 4,2
	2018: 12	2018: 287	2018: 5,1	2018: 15,3	2018: 15,3	2018: 1,99	2018: 3,6
	2019: 13	2019: 467	2019: 4,0	2019: 4,0	2019: 9,3	2019: 3,10	2019: 3,8
	2020: 12	2020: 498	2020: 6,0	2020: 7,2	2020: 12,0	2020: 2,79	2020: 3,5
ANDRE	2016: 26	2016: 2148	2016: 0,8	2016: 0,8	2016: 3,4	2016: 0,2	2016: 2,9
	2017: 25	2017: 2560	2017: 1,5	2017: 2,8	2017: 14,5	2017: 0,3	2017: 3,8
	2018: 24	2018: 1711	2018: 0,5	2018: 0,5	2018: 4,1	2018: 0,44	2018: 2,5
	2019: 27	2019: 2296	2019: 2,3	2019: 4,2	2019: 9,8	2019: 0,49	2019: 3,8
	2020: 33	2020: 1767	2020: 0,3	2020: 0,3	2020: 0,7	2020: 0,58	2020: 3,3
ALLE Energi Norge	2016: 154	2016: 14838	2016: 5,4	2016: 9,9	2016: 84,1	2016: 1,55	2016: 3,9
	2017: 143	2017: 14460	2017: 4,9	2017: 11,1	2017: 59,8	2017: 1,7	2017: 3,8
	2018: 143	2018: 13936	2018: 4,7	2018: 10,4	2018: 79,4	2018: 2,03	2018: 3,7
	2019: 154	2019: 14803	2019: 4,1	2019: 8,0	2019: 66,4	2019: 1,64	2019: 3,7
	2020: 156	2020: 14719	2020: 4,0	2020: 7,7	2020: 59,0	2020: 1,71	2020: 3,6

OPPSUMMERING

OPPSLUTNING OM UNDERSØKELSEN

- Resultatene i undersøkelsen er basert på svar fra 156 energibedrifter/enheter (2012: 121 bedrifter, 2013: 146 bedrifter, 2014: 153 bedrifter, 2015: 155 bedrifter, 2016: 154 bedrifter, 2017: 143 bedrifter, 2018: 143 bedrifter, 2019: 154).
- Disse representerer til sammen 14 719 ansatte (2012: 15 254 ansatte, 2013: 14297 ansatte, 2014: 14 577 ansatte, 2015: 14748 ansatte, 2016: 14 838 ansatte, 2017: 14 460 ansatte, 2018: 13 936 ansatte, 2019: 14 803).
- Det er for enkelte bedrifter ikke rapportert konsistent, når man for eksempel ser på summen av antall ansatte i de ulike underselskapene og det totale antallet som er lagt inn for konsernet. Dette er korrigert ved at avviket er plassert under kategorien 'andre deler av selskapet', slik at summen for alle underselskap er lik den totale summen som er rapportert.
- Det er også et visst problem at enkelte tall er summer for år (eks. antall timer arbeidet), mens andre er for et gitt tidspunkt (antall ansatte). I enkelte tilfeller er det derfor gjort korreksjoner/justeringer for å forsøke å ta høyde for dette.
- Tall som er rapportert inn uten at det er spesifisert type selskap tallene representerer, er gruppert under 'Uspesifisert selskapstype/vertikal'. I enkelte tilfeller er det kun rapportert på overordnet nivå selv om selskapet kun opererer innenfor en selskapstype. I disse tilfellene er resultatene flyttet til riktig selskapstype.
- Det gjelder generelt at med så små populasjoner (antall som rapporterer) er statistikken sensitiv for endringer.

OPPSUMMERING

SKADER

- Totalt sett er det i kartleggingen for 2020 registrert 98 skader som har medført fravær (2012: 175, 2013: 160, 2014: 121, 2015: 140, 2016: 136, 2017: 121, 2018: 123, 2019: 94), såkalte H1-skader.
- Som i tidligere år er det blant nettselskapene at antallet skader er høyest, med 46 skader som har medført fravær, mot 45 i 2019. I 2020 rapporteres det om 16 skader hos entreprenørselskaper, en nedgang fra 26 i 2019. Samtidig ser vi et økende antall skader innrapportert fra de uspesifiserte/vertikale selskapene, der det er rapportert 10 skader, mot 2 for 2019. Blant produksjonsselskapene innrapporteres det også et høyere antall H1-skader for 2020 enn for 2019. med 19 i 2020 mot 12 i 2019.
- Antall skader som både har og ikke har medført fravær øker noe fra 2019. I 2020 er det rapportert inn 188 skader med og uten fravær(H2). Det er likevel det nest laveste tallet som er rapportert inn. (2012: 458 2013: 354, 2014: 302, 2015: 280, 2016: 251, 2017: 275, 2018: 270; 2019: 182).
- Som tidligere er det blant nettselskapene og entreprenørselskapene at vi finner de fleste skadene med og uten fravær i 2020, med henholdsvis 75 og 46 skader.
- Antallet alvorlige skader øker svakt. Mens det i 2019 ble registrert inn 16 skader, er det for 2020 registrert inn 20 alvorlige skader. Det er fortsatt blant nettselskapene at det registreres flest skader av denne typen, med 12.
- Til tross for at antall skader rapportert i 2020, er høyere enn i 2019, går verdien H2 ned blant energibedriftene. Dette skyldes at det i 2020 er rapportert inn et høyere antall timer for de ansatte i bedriftene i 2020 enn i 2019. H2-verdien for bransjen lå ligger for 2020 på 7,7, mot 8,8 i 2019. Til sammenlikning var verdiene 18,6 i 2012, 14,9 i 2013, 12,7 i 2014, 10,9 i 2015, 9,9 i 2016, 11,1 i 2017 og 10,4 i 2018. For Norsk Industri er H2-verdien 8,8 i 2019.
- H1-verdien for energibedriftene går også marginalt ned i 2020, til 4,0. (2012: 7,1, 2013: 6,7, 2014: 5,1, 2015: 5,4, 2016: 5,4, 2017: 4,9, 2018: 4,7, 2019: 4,1). Også her henger nedgangen sammen med antall timer som er rapportert inn totalt.
- Antall sykedager som følge av skader totalt sett for bedriftene/enhetene som har rapportert tall er i 2020 1435. Dette er det laveste antallet som er rapportert inn gjennom kartleggingen. I 2019 var tallet 1517 dager, mot henholdsvis 3623 i 2012, 2347 i 2013, 2026 i 2014, 2559 i 2015, 2126 i 2016, 1480 i 2017 og 2058 i 2018.
- F-verdien for bransjen går noe ned i 2019 sammenliknet med 2019, fra 66,4 til 59,0. F-verdien fra 2015 var på 99,4, i 2016 er på 84,1 og i 2017 59,8. I 2018 var tallet 79,4.

OPPSUMMERING

SKADER HOS UNDERLEVERANDØR

- Andelen som rapporterer skader hos underleverandører ligger i 2020 på 40%. Tilsvarende andeler for perioden 2012 til 2018 var 52% i 2012, 49% i 2013, 51% i 2014, 60% i 2015, 58% i 2016, 46% i 2017, 47% i 2018 og 44% i 2019.
- Andelen av bedriftene totalt hvor skader hos underleverandører inngår i selskapets skadestatistikk, er som tidligere lav. Tallet for 2012 var 10%, 8% i 2013, 8% i 2014, 10% i 2015, 10% i 2016, 13% i 2017, 11% i 2018, 15% i 2019 og 12% i 2020.

SKADESTATISTIKK OG UNDERLEVERANDØR

- Totalt er det i 2020 rapportert inn
 - Timer hos underleverandører 8 484 145 timer
 - Skader (H2) hos underleverandører 124 skader
 - Skader (H1) hos underleverandører 71 skader

SKADESTATISTIKK OG LÆRLINGER

- Det er i 2019 rapportert inn at det er 579 lærlinger ansatt i bedriftene som deltok i kartleggingen, mot 583 i 2015, 610 i 2016, 565 i 2017, 605 i 2018 og 556 i 2019. Som tidligere er det fleste av disse er tilknyttet nett- og entreprenørselskapene, med henholdsvis 246 og 151 lærlinger. I 2019 var tilsvarende tall 255 og 156.
- Ved å benytte det antall timer som øvrige ansatte i snitt arbeider per år, har det blitt gjort et estimat/en beregning av H2- og H1-verdier for lærlinger. Med en H2-verdi på 32,4 (2015: 27,5, 2016: 22,2, 2017: 30,6, 2018: 23,1, 2019: 22,6) og en H1-verdi på 12,5 (2015: 14,8, 2016: 12,5, 2017: 15,3, 2018: 11,1, 2019; 12,4) ligger verdiene for lærlinger fortsatt vesentlig høyere enn tilsvarende tall for ordinært ansatte. Det understrekes også i år at dette kun er et estimat.

OPPSUMMERING

SYKEFRAVÆR

- Totalt rapporteres det om et sykefravær på 3,6% i energibransjen samlet. I 2018 og 2019 var sykefraværet på 3,7%. I 2017 og 2016 var tilsvarende tall 3,8% og 3,9%, mens det i 2015 og 2014 var 4,0%.
- Som i de siste årene er sykefraværet høyest i entreprenørselskapene med 5,6% (5,0% i 2015, 5,2% i 2016, 4,6% i 2017, 5,1% i 2018 og 5,1% i 2019). I 2019 er sykefraværet lavest i markedsselskapene med 2,7%.
- Det har tidligere blitt kommentert at kvaliteten på dataene for egenmeldt og legemeldt sykefravær har vært noe mer mangelfullt enn det totale sykefraværet. Dette fortsetter imidlertid å bli litt bedre, men det er fortsatt selskaper som ikke rapporterer tall for egenmeldt og legemeldt fravær. Dette medfører at summen av egenmeldt og legemeldt sykefravær ikke summerer seg til det samme tallet som for sykefravær totalt.
- Det egenmeldte sykefraværet ligger i 2020 på 1,0% (2012: 1,2% 2013: 1,1% 2014: 1,1%, 2015: 1,1%, 2016: 1,0%, 2017: 1,2%, 2018: 0,7%, 2019: 1,2%). Som i 2019 er det egenmeldte sykefraværet høyest blant entreprenørselskapene med 1,4%.
- Som i 2019 er det legemeldte sykefraværet i 2020 i gjennomsnitt på 2,9% (2012: 3,1%, 2013: 2,8%, 2014: 3,0%, 2015: 3,2%, 2016: 2,6%, 2017: 2,7% og 2018: 1,8%). I 2020 er det de uspesifiserte/vertikale selskapene og entreprenørselskapene og som har det høyeste legemeldte sykefraværet med henholdsvis 3,4% og 3,1%.

HMS-UØNSKEDE HENDELSER

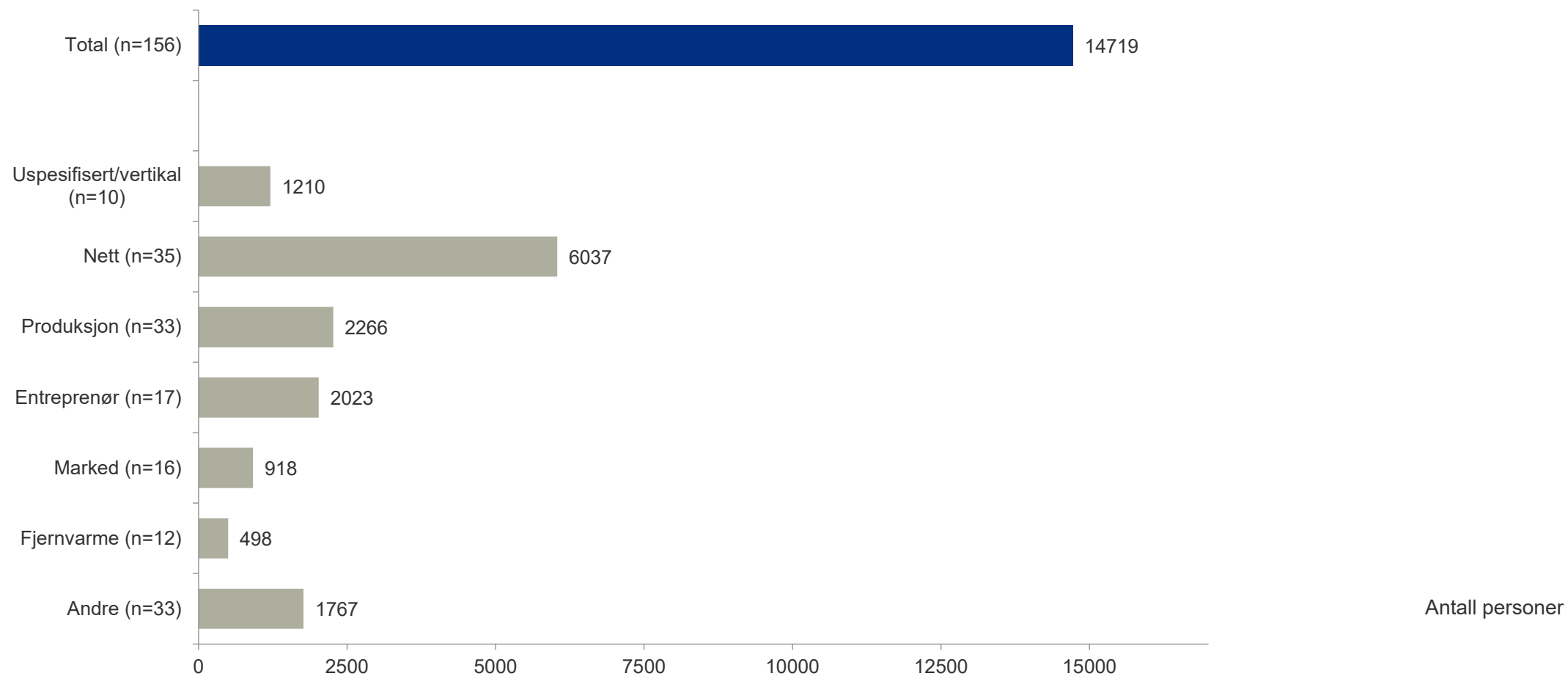
- I 2020 rapporteres det at 96% av selskapene registrerer tilløp/uønskede hendelser og farlige forhold. Dette er på om lag samme nivå som ble rapportert i årene 2016 til 2018, men litt over nivået fra 2019, da 91% oppga det samme. For 2020 er det blant de uspesifiserte/vertikale selskapene og blant fjernvarmeselskapene vi finner de laveste andelene som rapporterer tilløp til uønskede hendelser og farlige forhold, med henholdsvis 90% og 92%.
- I 2020 er det rapportert inn 25.158 hendelser. Dette er en liten økning fra 2019, da det ble rapportert inn 24.297 hendelser. Både 2020 og 2019 ligger imidlertid bak toppåret 2018, da det ble registrert 28.292 i 2018. I 2017 var antallet 24.285, og i 2016 22.955. Antall hendelser per ansatt økte fra 1,05 i 2015 til 1,55 i 2016, til 1,68 i 2017 og videre til 2,03 i 2018. I 2019 gikk antallet hendelser per ansatt tilbake 1,64, altså på samme nivå som i 2017. I 2020 legger antall hendelser per ansatt seg marginalt over disse to årene med 1,71.
- Som tidligere står nett- og produksjonsselskapene for et klart flertall av de registrerte hendelsene.

2. Antall ansatte

Q5 Ansatte 2020

Antall ansatte per 31.12.20 fordelt på selskapstype

2019: 14 803

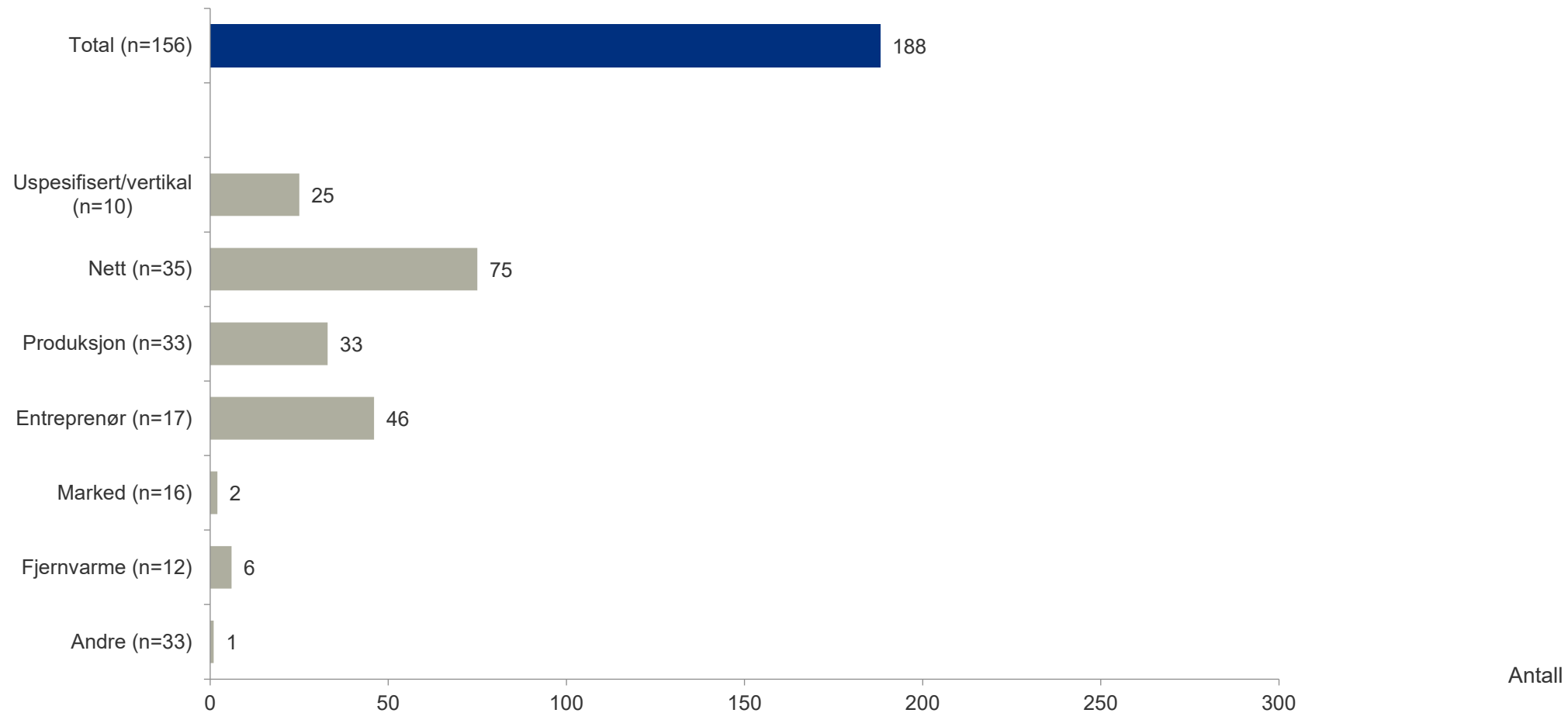
3. Skader

Q10 Antall skader med og uten fravær totalt sett i 2020 (H2)

Førstehjelpsskader inngår ikke

Antall skader med og uten fravær totalt sett i 2020 per selskapstype

2019: 182

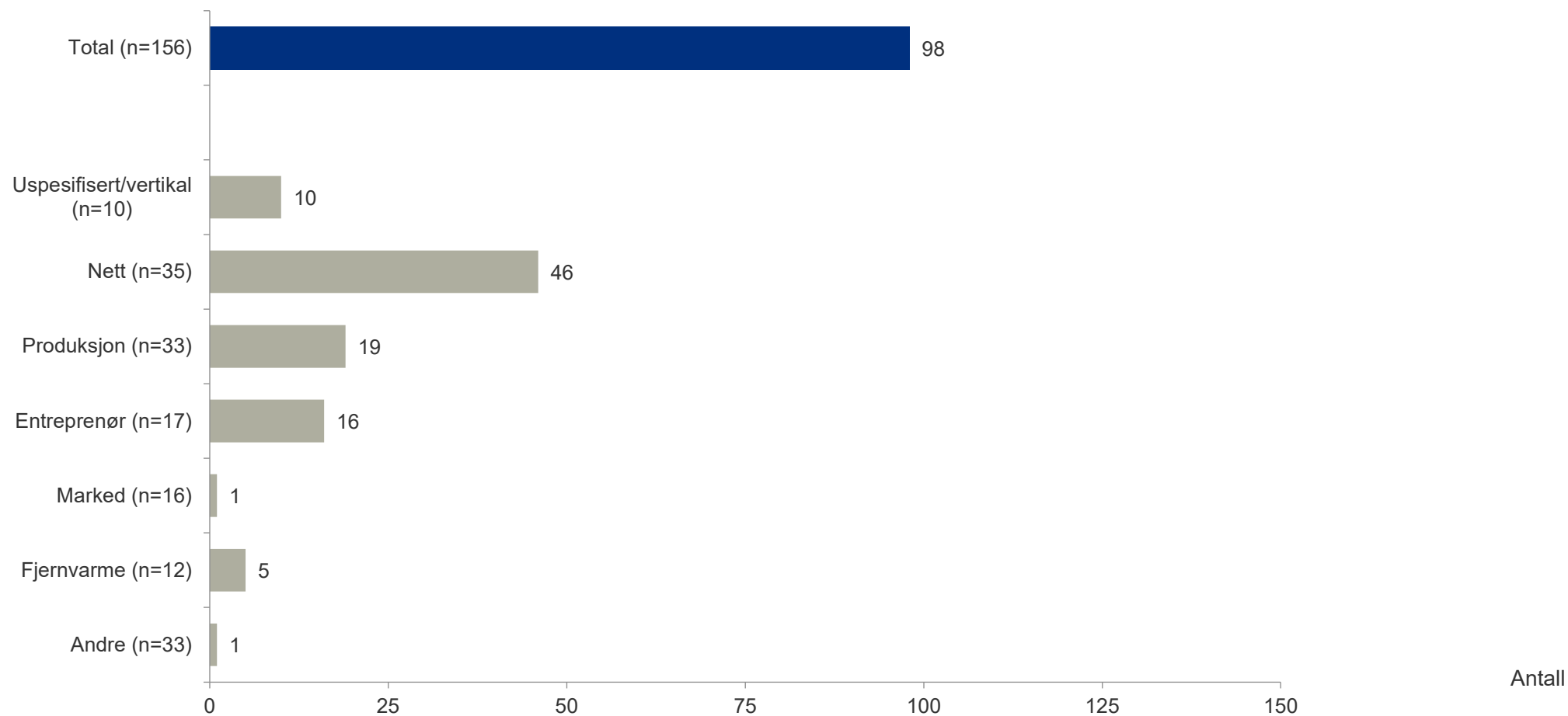

Q9 Antall skader som har medført fravær totalt sett i 2020 (H1)

Dødsulykker inkludert

Antall skader som har medført fravær totalt sett i 2020 per selskapstype

2019: 94

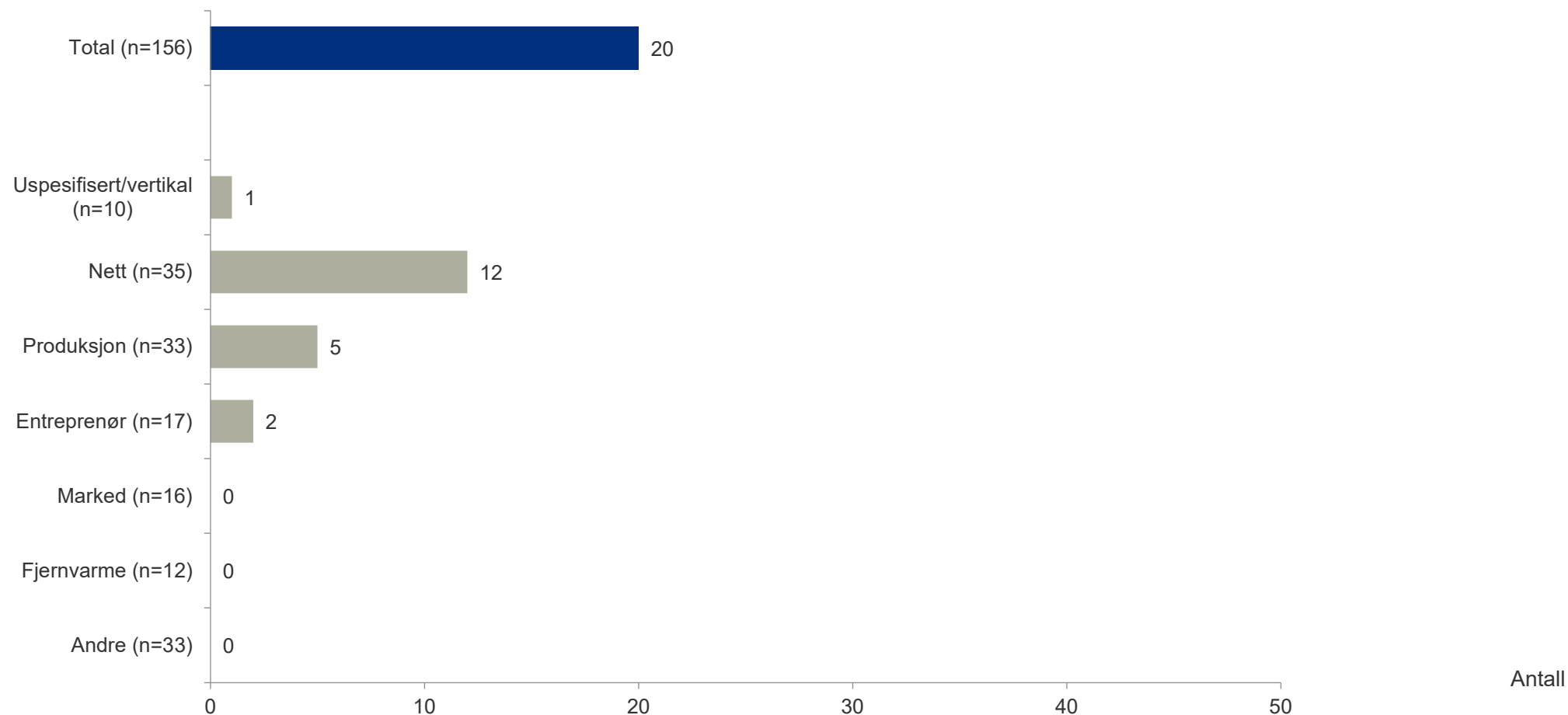

Q11 Antall alvorlige skader totalt sett i 2020

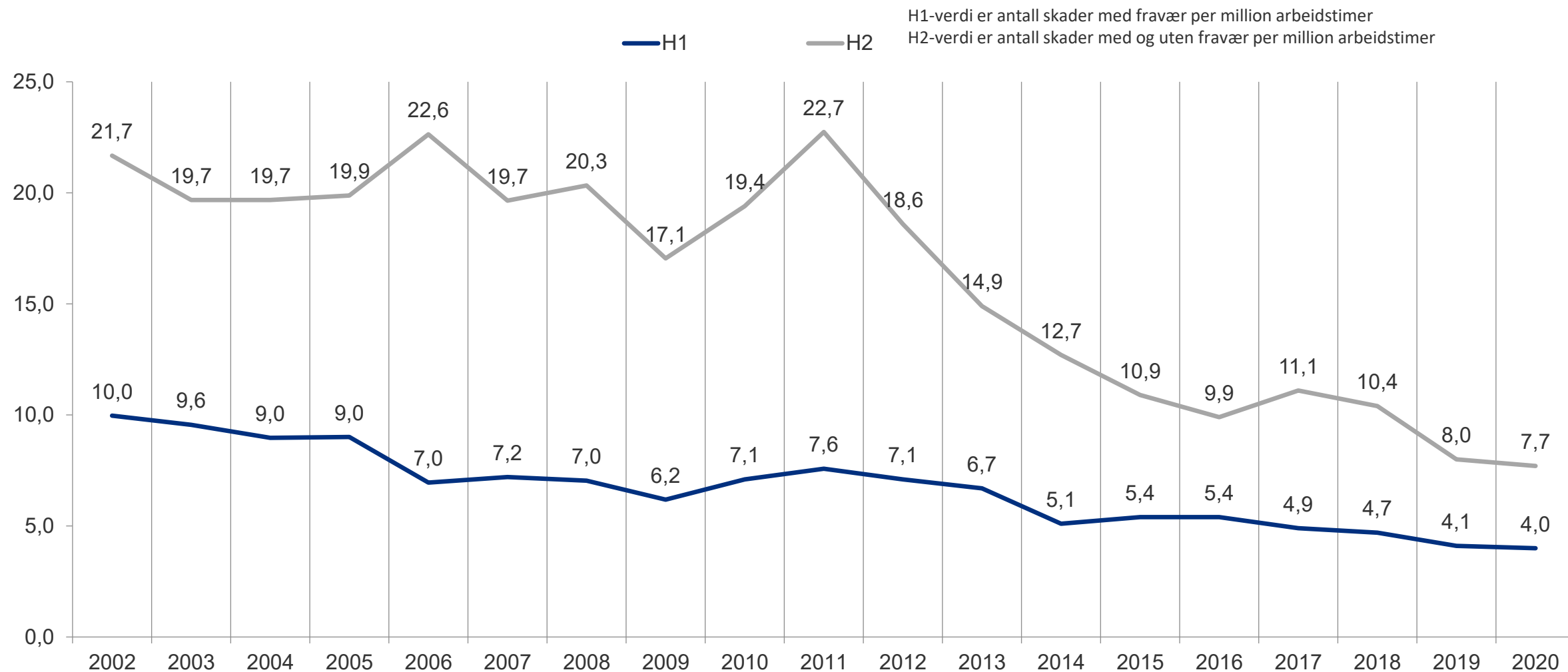
Gjelder skader som har pliktig melding til Arbeidstilsynet /DSB

Antall skader som har medført fravær totalt sett i 2020 per selskapstype

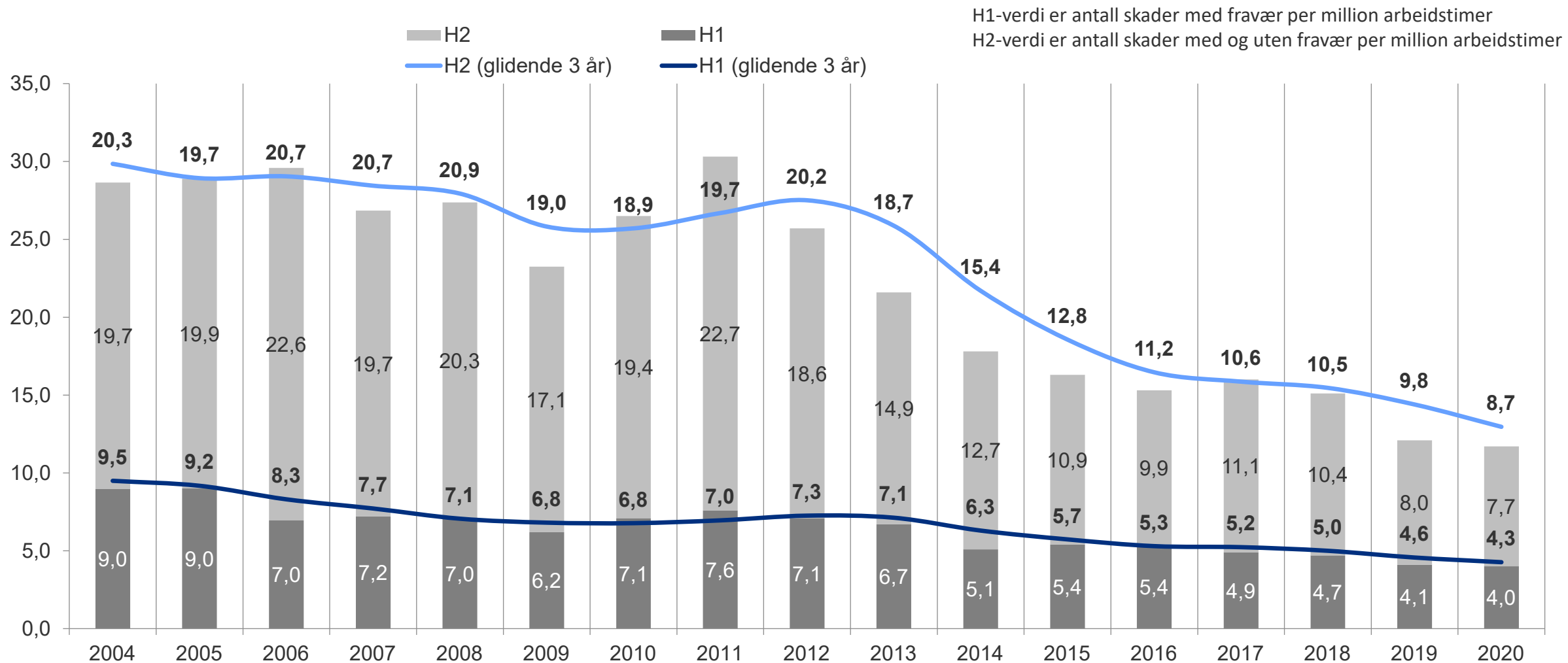
2019: 16

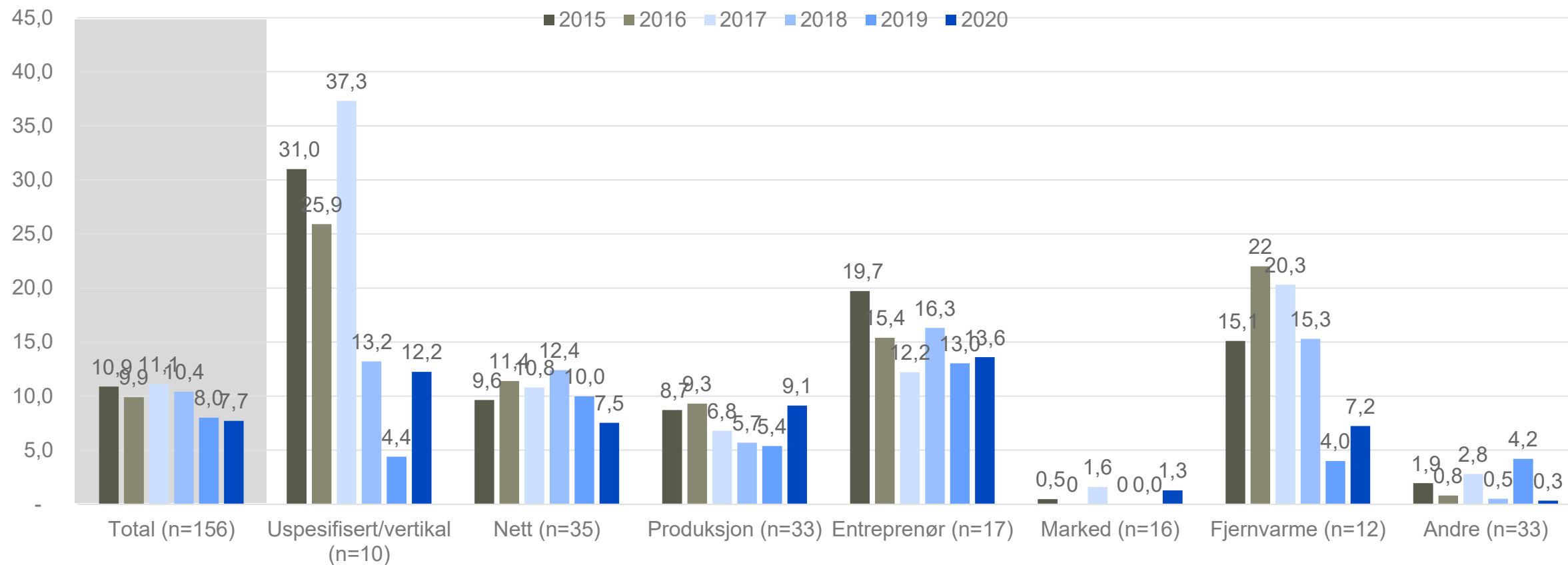
Utvikling i H1-verdi og H2-verdi

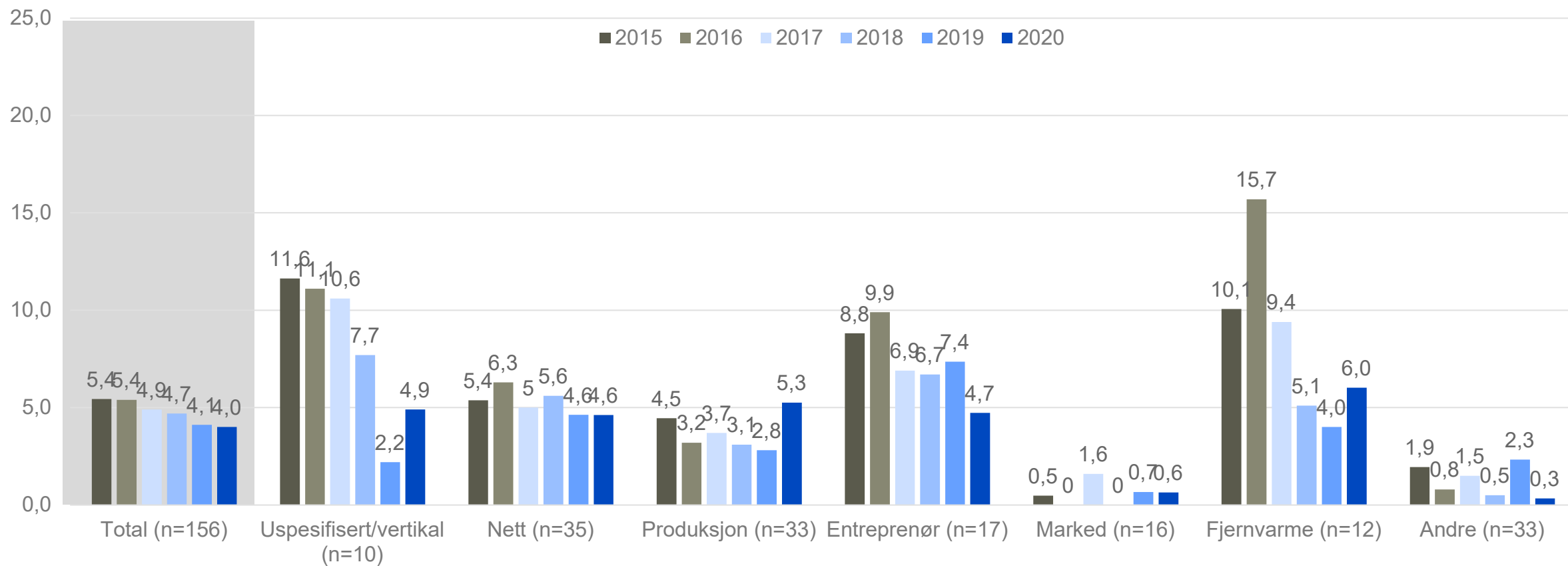
Utvikling i H1-verdi og H2-verdi

H2-verdi på selskapstype

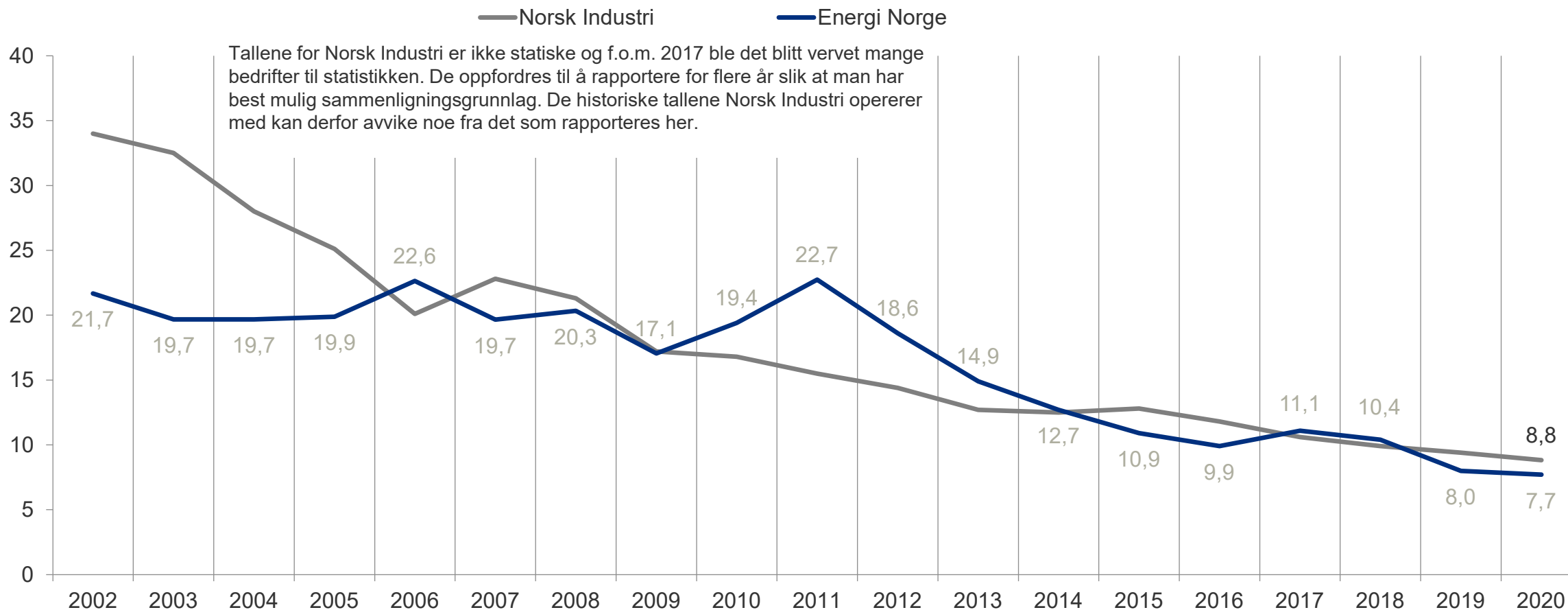
H1-verdi på selskapstype

H1=(Q9 Skader med fravær * 1 000 000)/Q8 Arbeidstimer

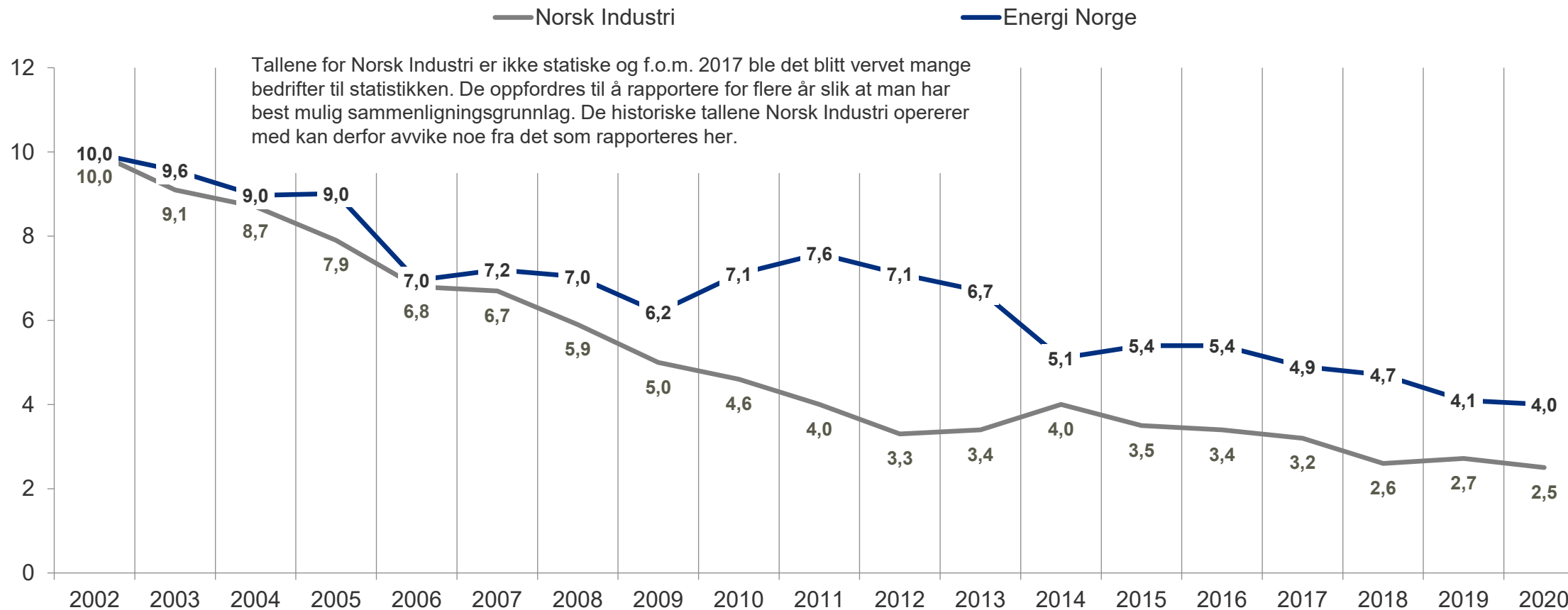
Sammenligning H2-verdi Energi Norge og Norsk Industri

H2-verdi (antall skader med og uten fravær per million arbeidstimer)

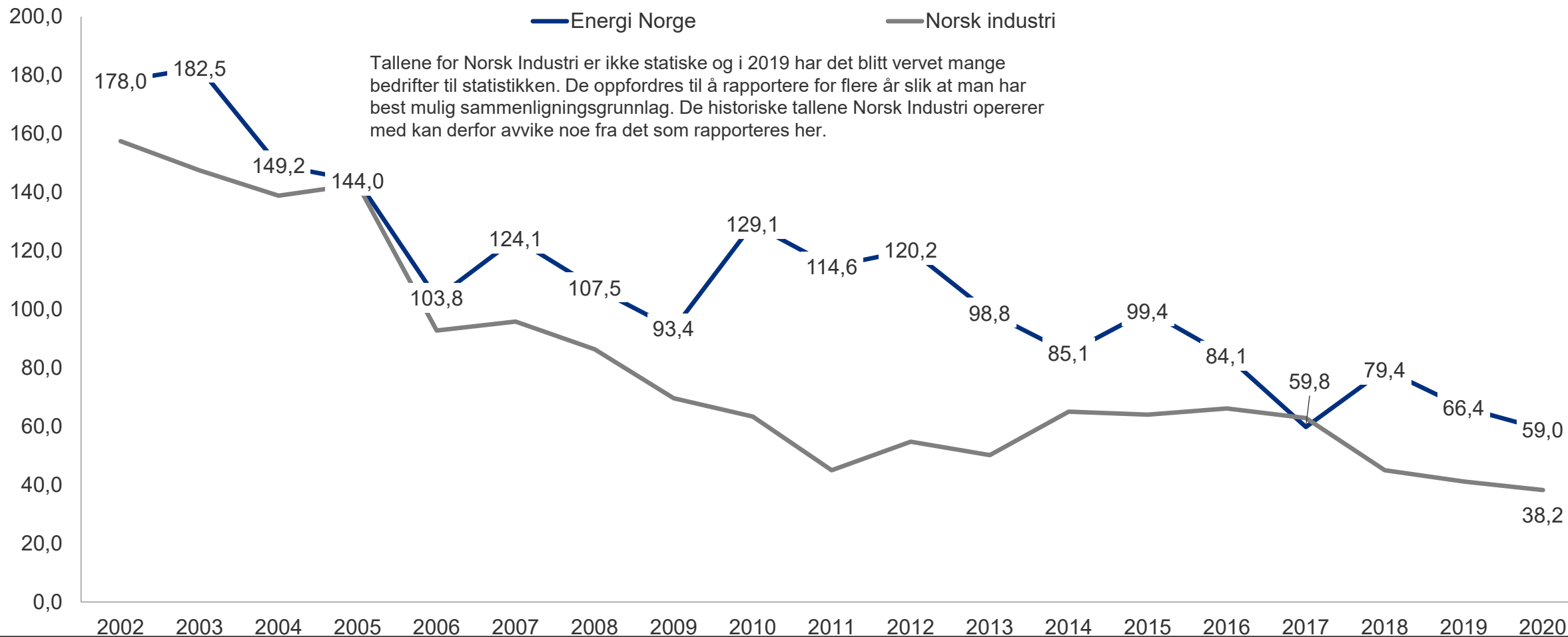
Sammenligning H1-verdi Energi Norge og Norsk Industri

H1-verdi (antall skader med fravær per million arbeidstimer)

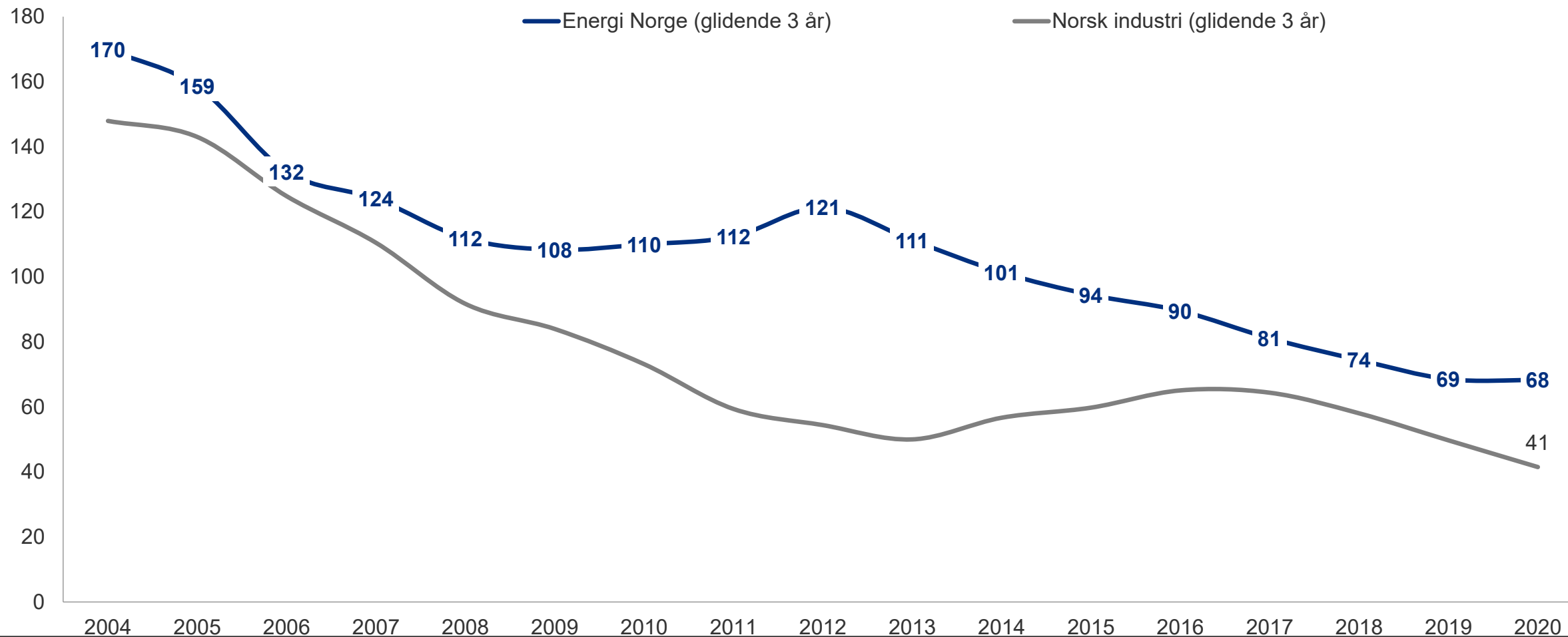
Fraværsdager i energibransjen

F-verdi (fraværsdager som følge av skade per million arbeidstimer)

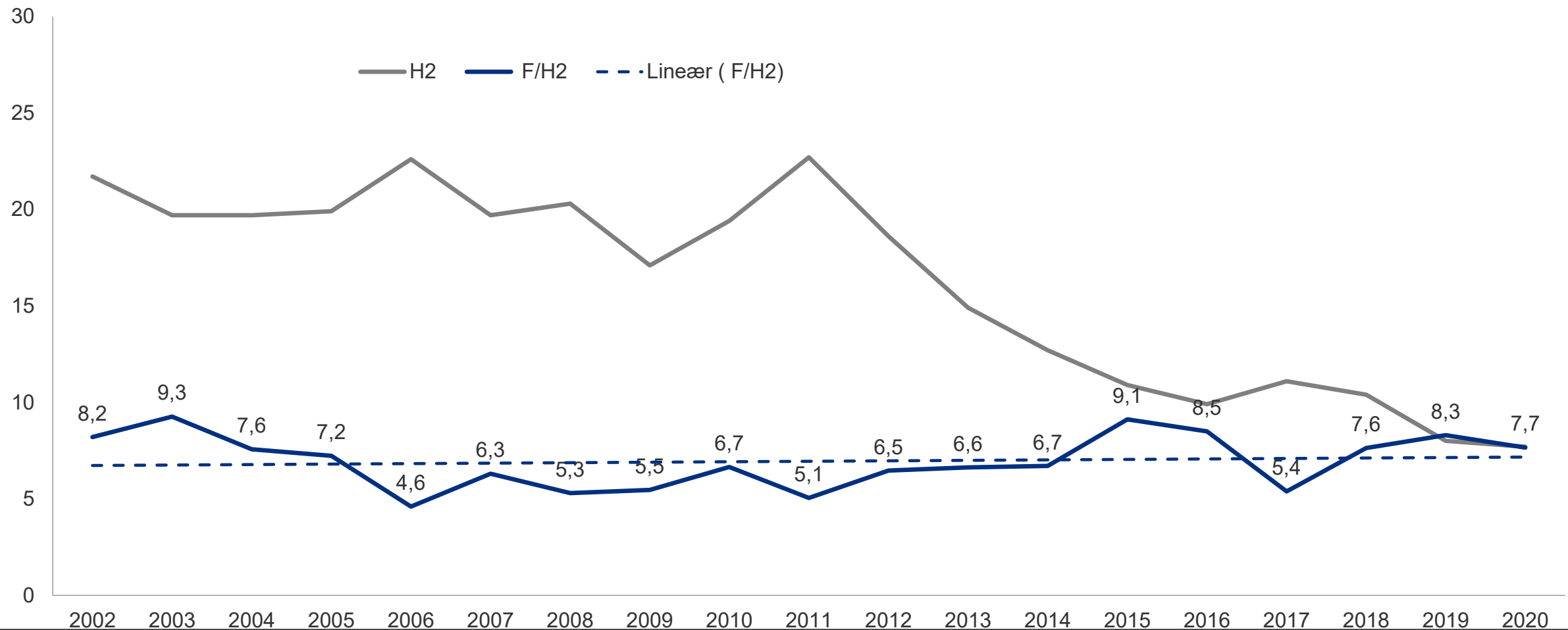
Fraværsdager i energibransjen

F-verdi (fraværsdager som følge av skade per million arbeidstimer)

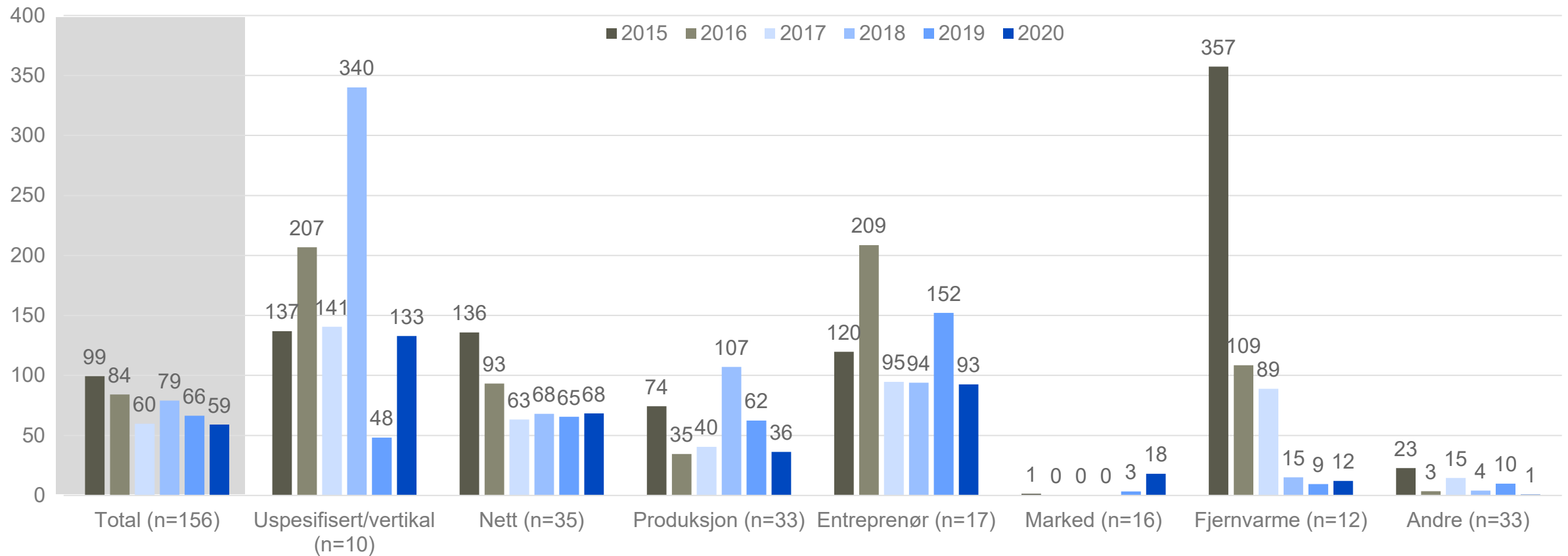

Fraværsdager i energibransjen

$$\frac{F}{H2} = \frac{F \text{ (fraværsdager som følge av skade per million arbeidstimer)}}{H2 \text{ (antall skader med og uten fravær per million arbeidstimer)}}$$

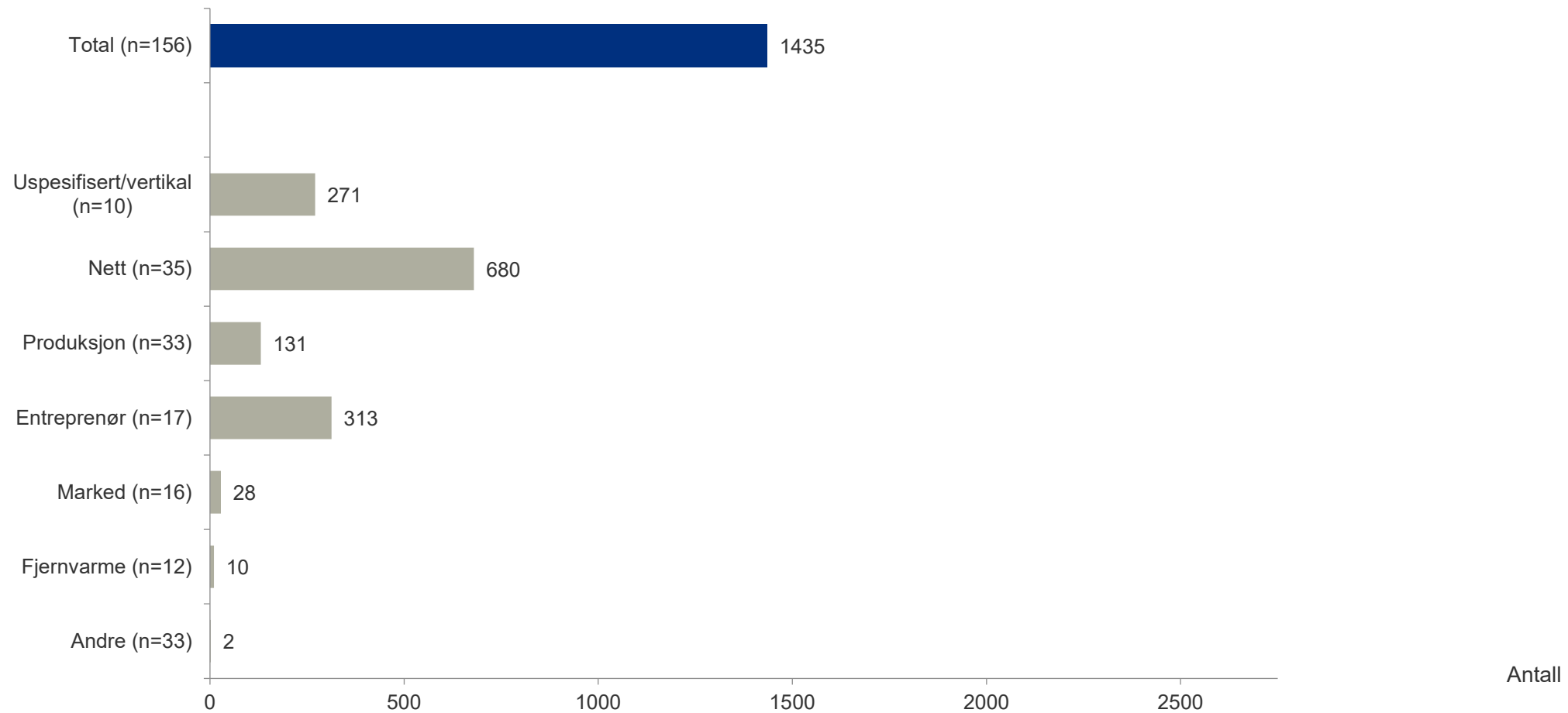
F-verdi på selskapstype

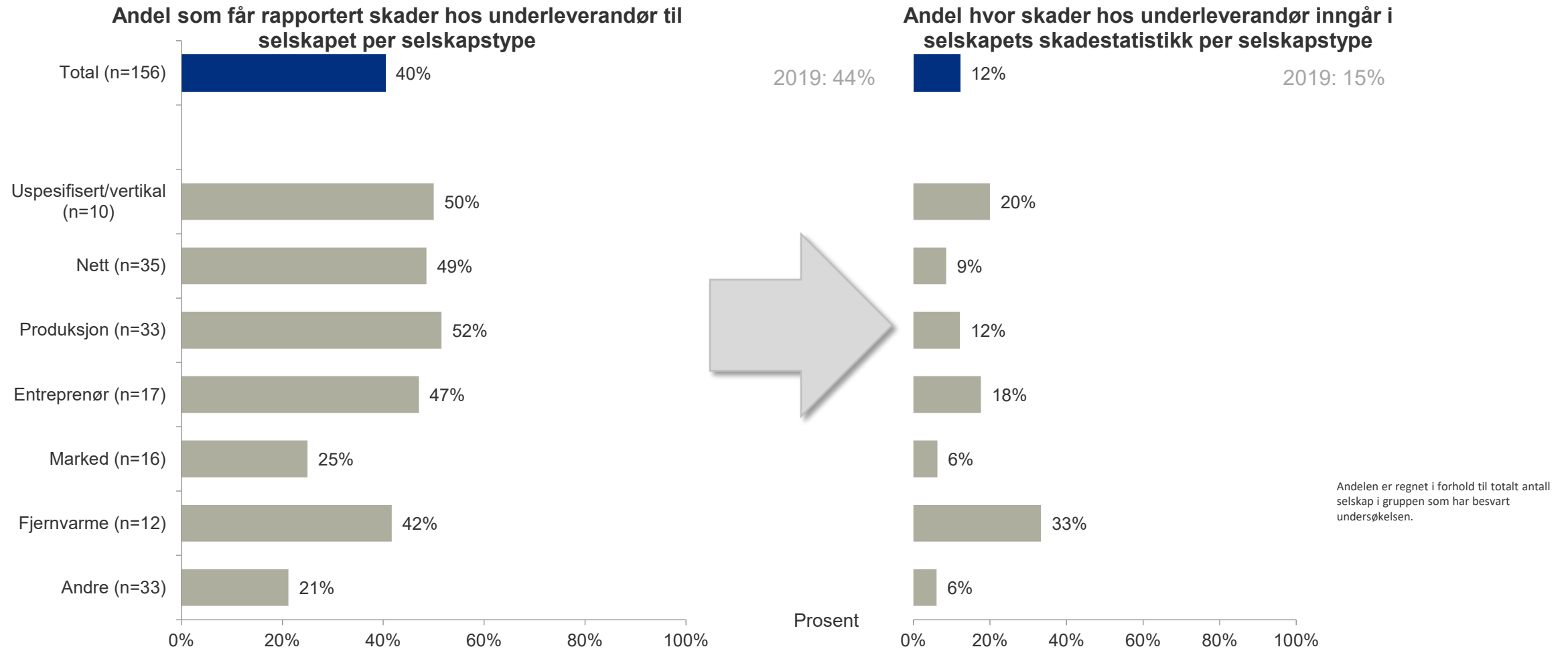
F (fraværsdager som følge av skade per million arbeidstimer)

Q12 Antall sykedager totalt sett i 2020 som følge av skader

2019: 1517

Q13/Q14 Rapportering av skader hos underleverandør

Underleverandører - Skadestatistikk

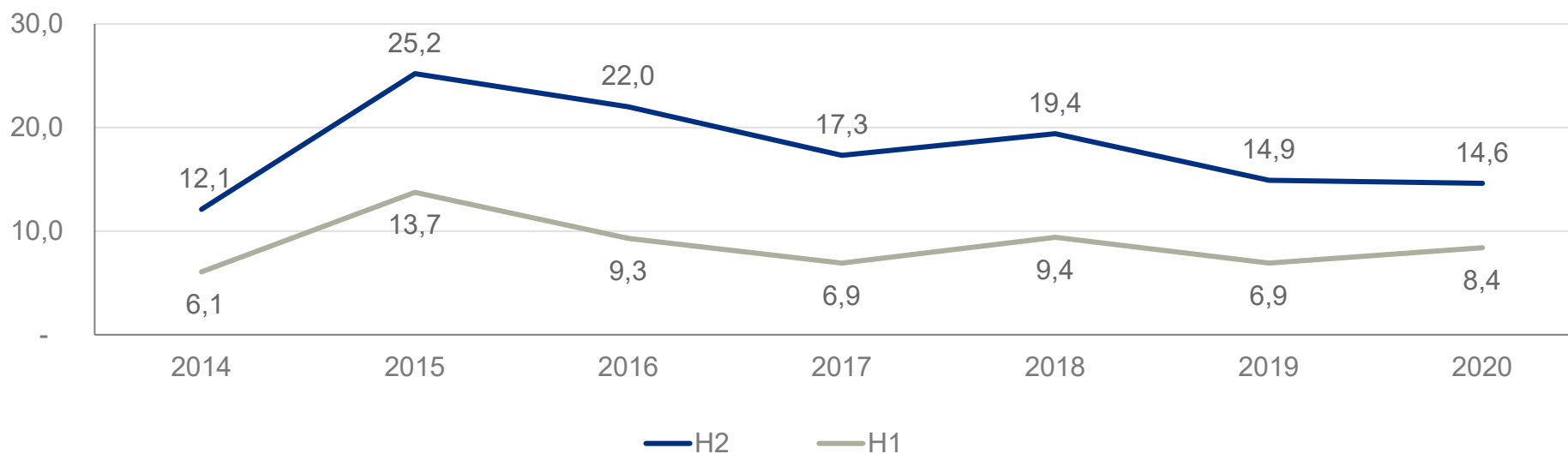
Skader hos underleverandører

- Det er i 2020 28 selskaper som har rapportert inn timetall og/eller skadestatistikk H1 og H2, mot 30 i 2019, 27 i 2018, 28 i 2017 og 29 i 2016.

Totalt er det rapportert inn	2020	2019	2018	2017
▪ Timer hos underleverandører	8 484 145 timer	8 980 916 timer	5 201 727 timer	7 205 796 timer
▪ Skader (H2) hos underleverandører	124 skader	134 skader	101 skader	125 skader
▪ Skader (H1) hos underleverandører	71 skader	62 skader	49 skader	50 skader

Merk at datagrunnlaget her er tynt, og at resultatene må tolkes som indikasjoner.

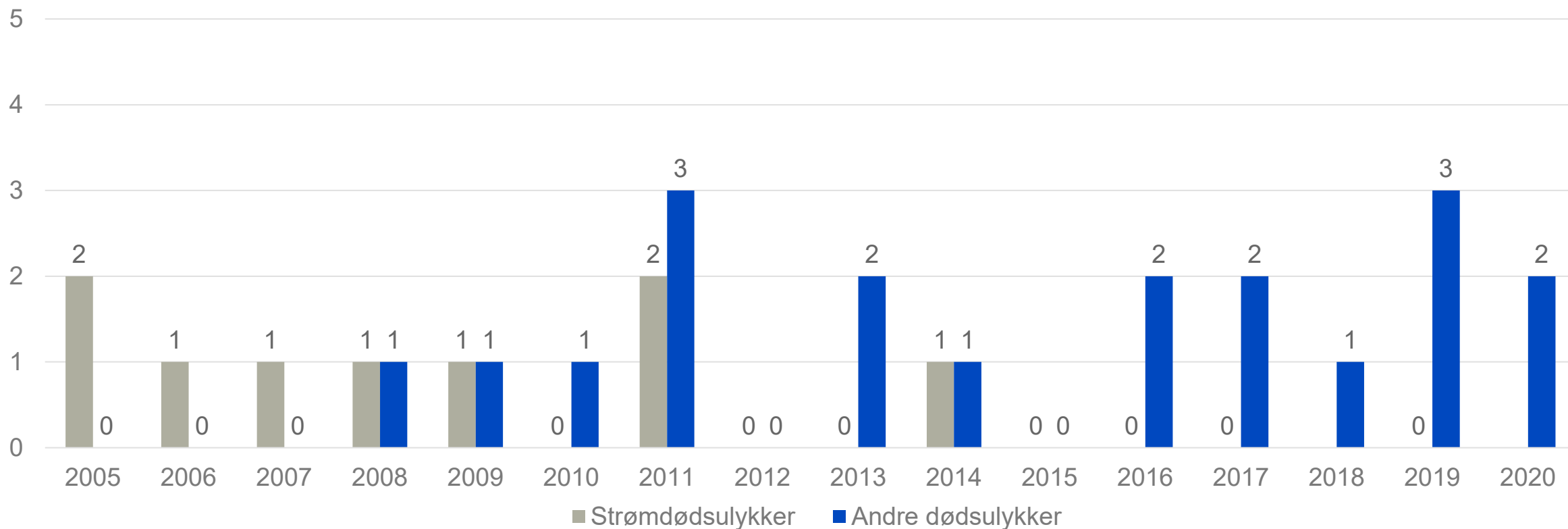
H1 og H2 – Underleverandører

Dødsfall i forbindelse med aktivitet i kraftnæringen

Det ble for 2020 rapportert inn 2 ulykker som ledet til dødsfall

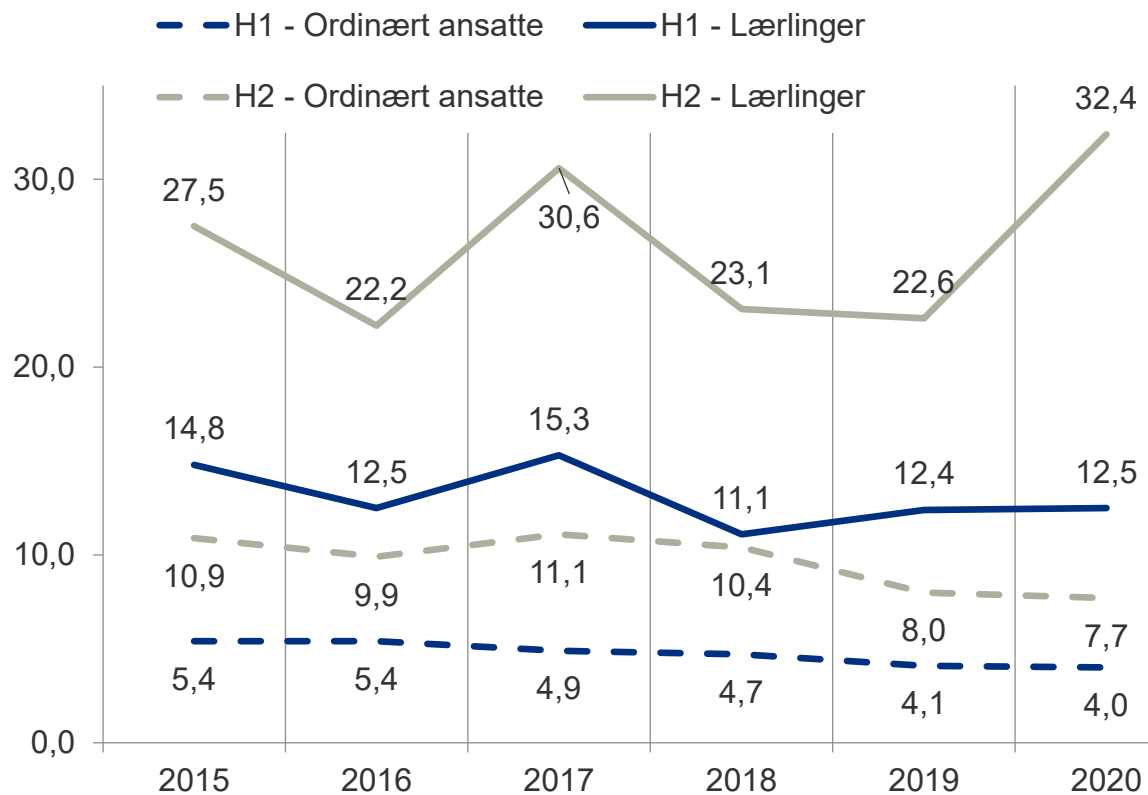
Ett av dødsfallene var relatert til en av virksomhetenes egne ansatte, mens det andre dødsfallet var knyttet til en underleverandør.

Lærlinger – Skader H2-verdi og H1-verdi

Lærlinger

- Totalt er det innrapportert at selskapene i sum har 579 lærlinger i 2020, mot 556 lærlinger ansatt i 2019.

Skader H2 lærlinger

- Totalt er det innrapportert 31 H2-skader på lærlinger i 2020, mot 30 i 2014, 28 i 2015, 23 i 2016, 30 i 2017, 27 i 2018 og 20 i 2019.

Skader H1 lærlinger

- Totalt er det innrapportert 12 H1-skader på lærlinger i 2020 mot 11 H1-skader på lærlinger i 2019. I 2014 og 2015 var også tallet 15 per år, mens det i 2016 var 13, 15 i 2017 og 13 i 2018.

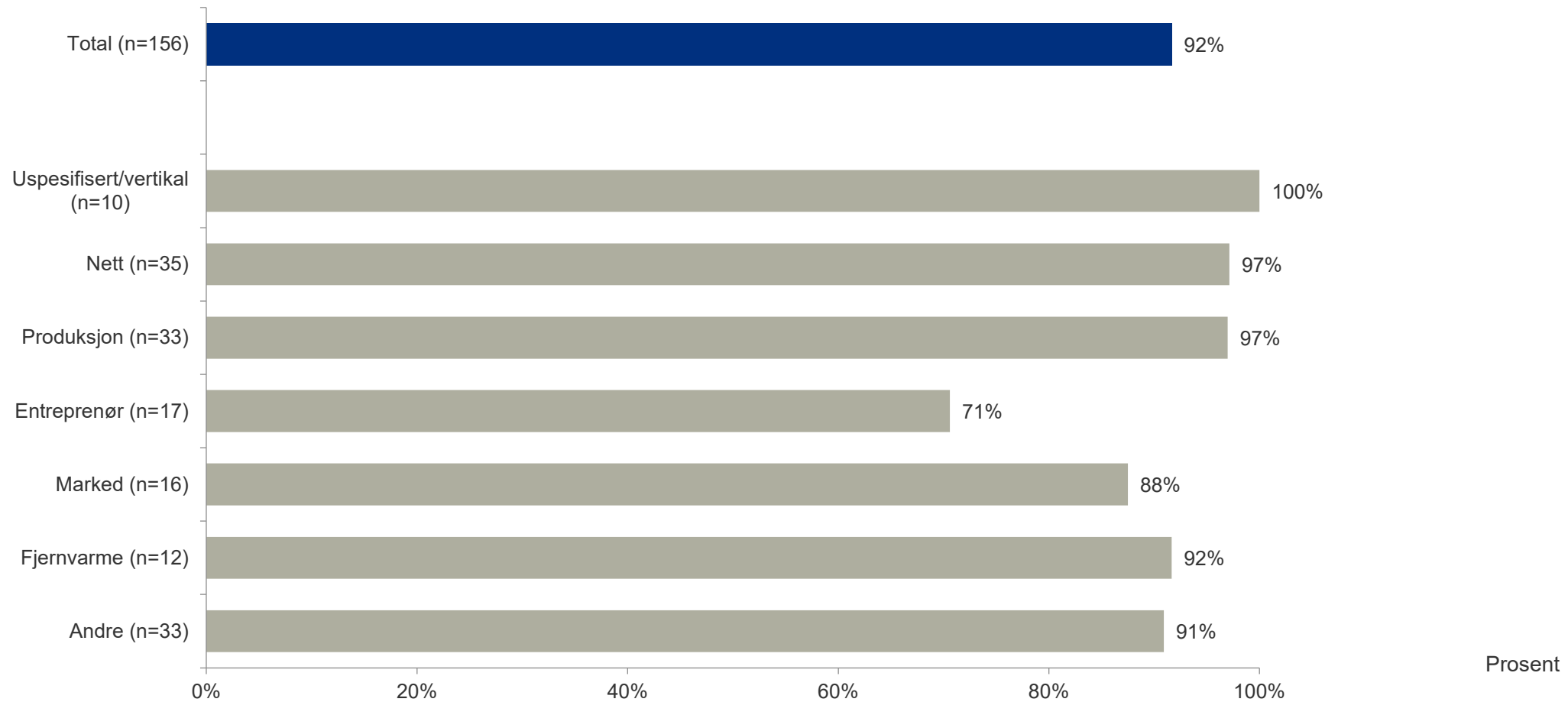
Verdiene for H1 og H2 er beregnet ut i fra antall lærlinger per selskapstype, multiplisert med det antall timer per år som øvrige ansatte i samme selskapstype arbeider i snitt per år. Verdiene er kun regnet ut på totalnivå.

4. Sykefravær

Sykefravær – Andel som har rapportert

Andel med oversikt over sykefravær, per selskapstype

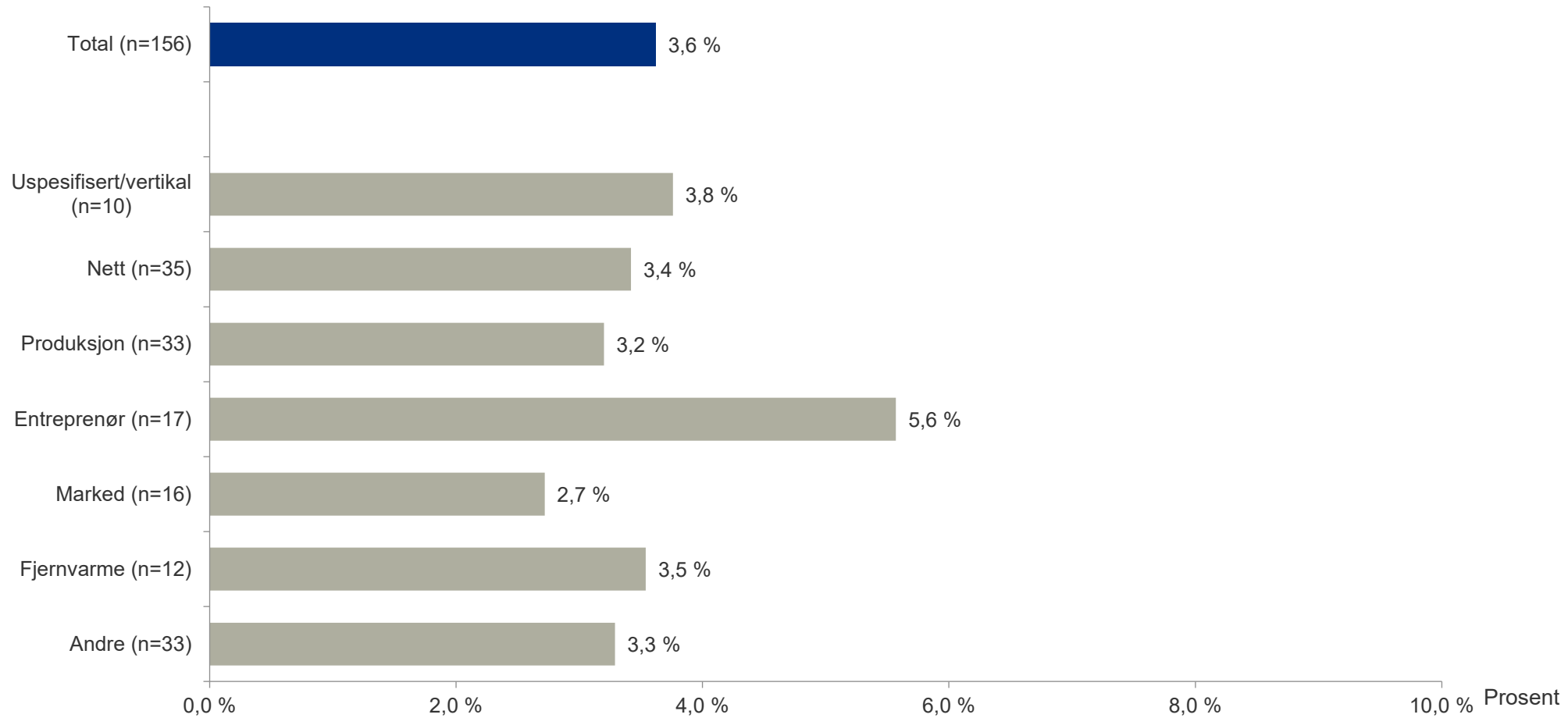
2019: 90%

Q18b Totalt sykefravær i 2020

Totalt sykefravær, per selskapstype, vektet på antall ansatte

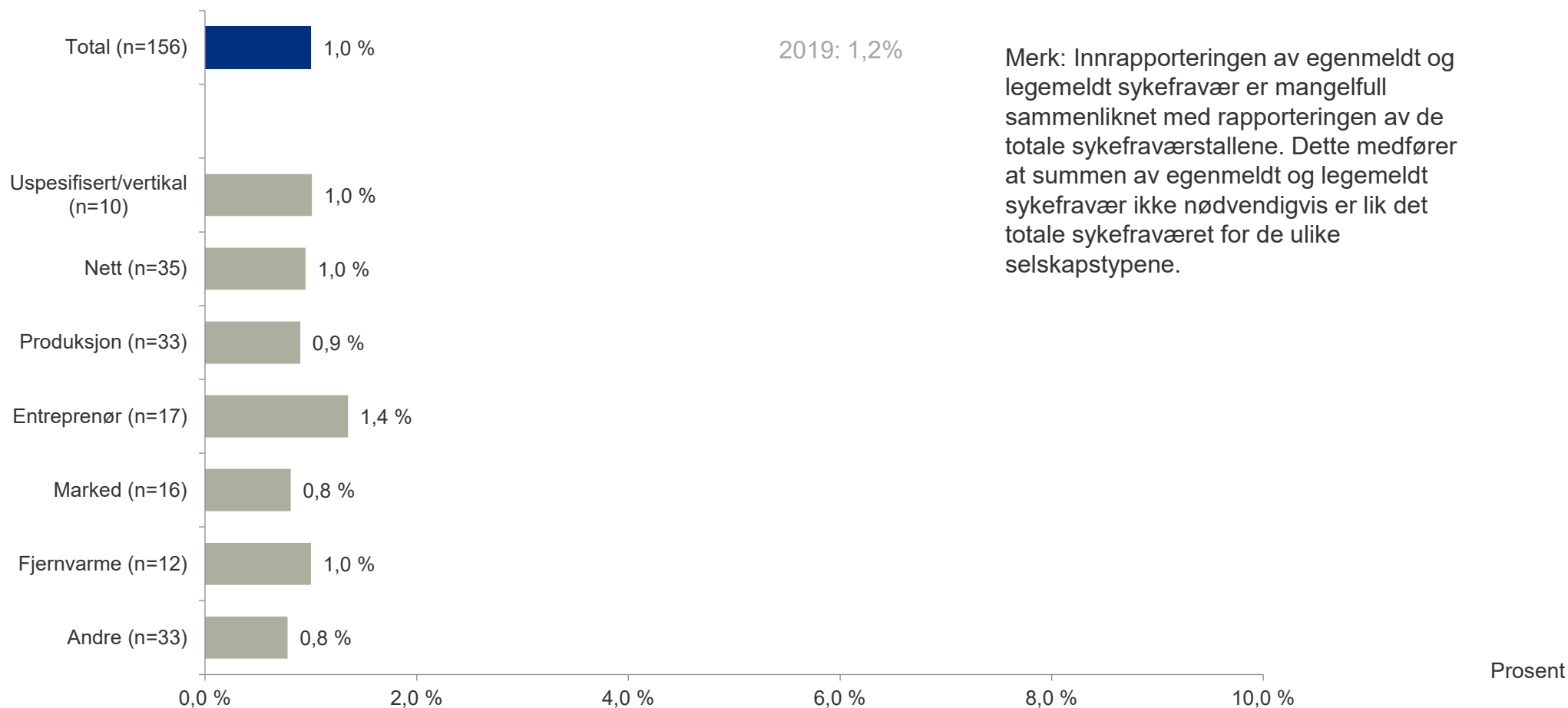
2019: 3,7%

Q19 Egenmeldt sykefravær i 2020

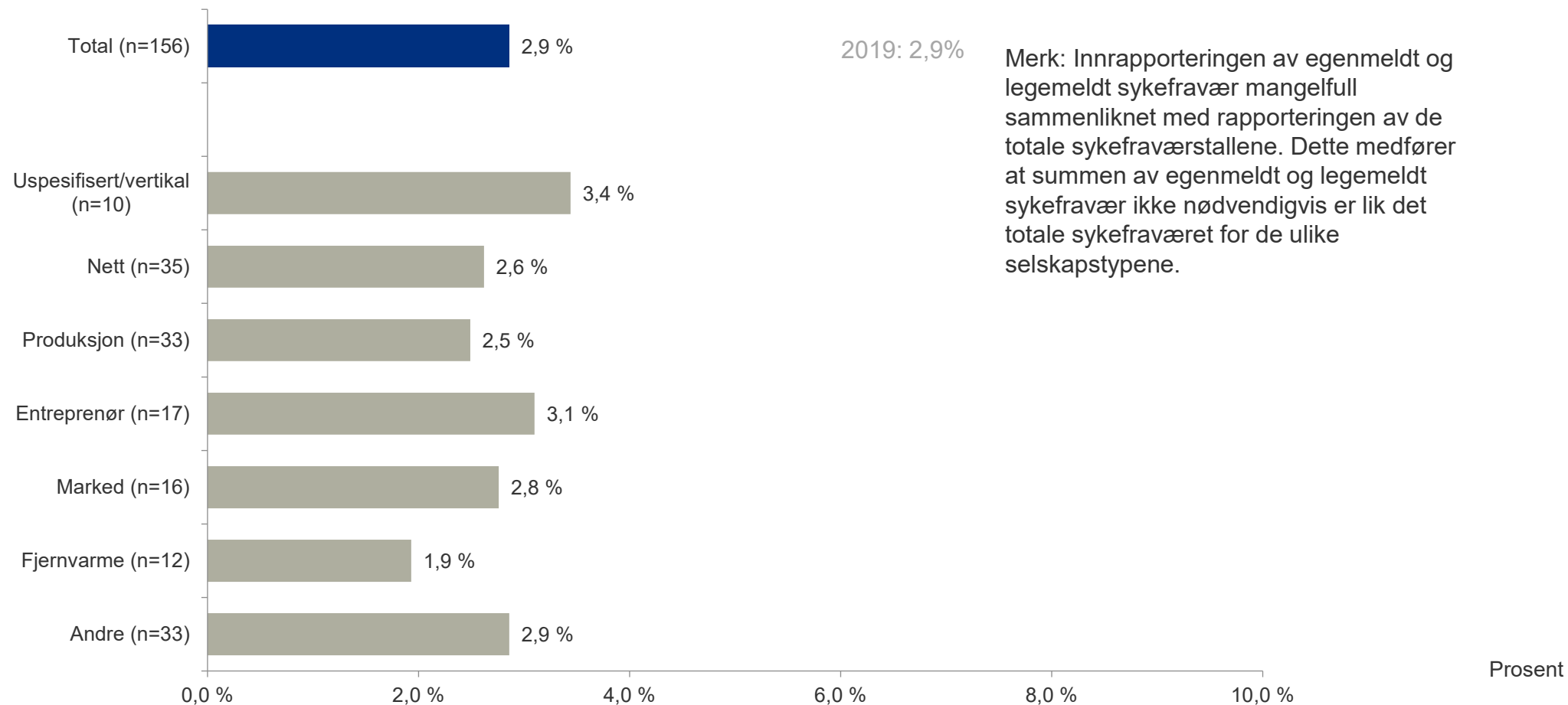
Inkluderer kun sykefravær til den ansatte. Permisjoner og barns sykdom inngår ikke.

Egenmeldt sykefravær totalt sett i 2020 i prosent, per selskapstype

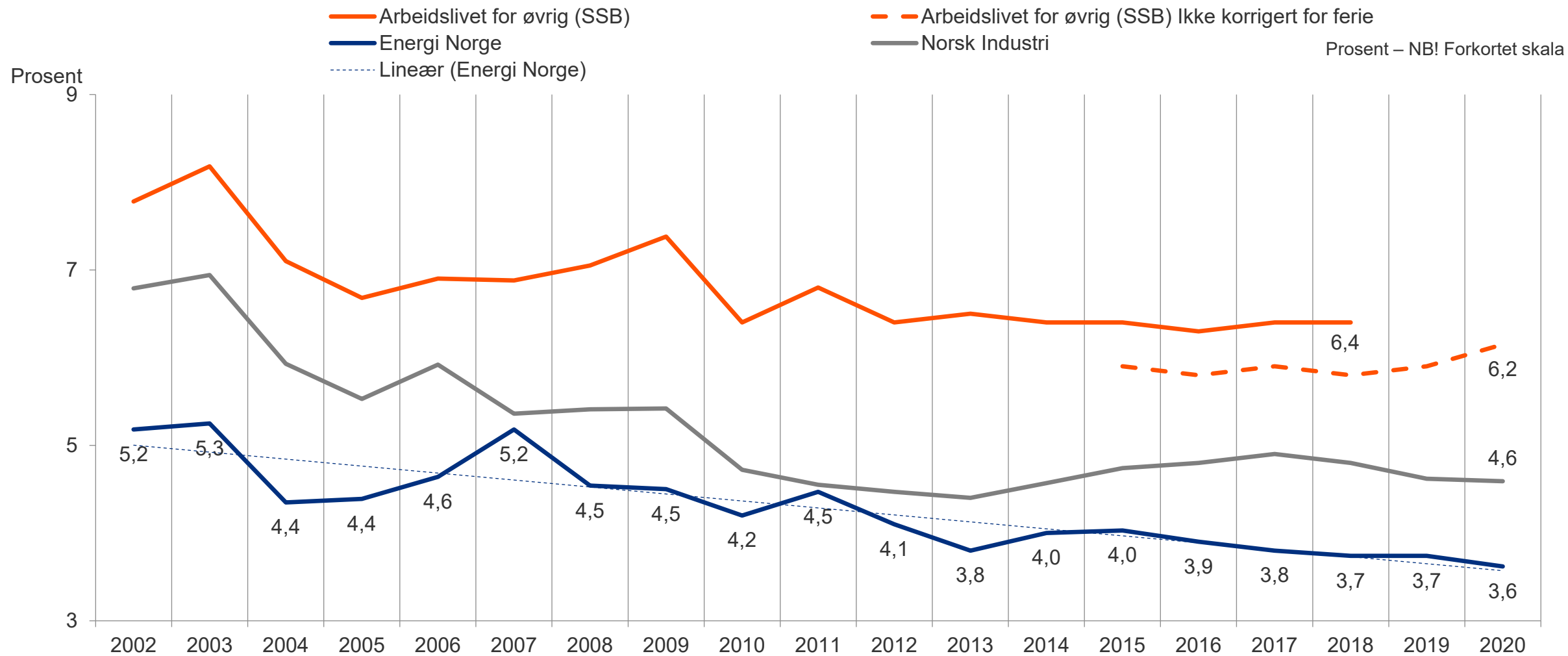

Q20 Legemeldt sykefravær i 2020

Legemeldt sykefravær totalt sett i 2020 i prosent, per selskapstype

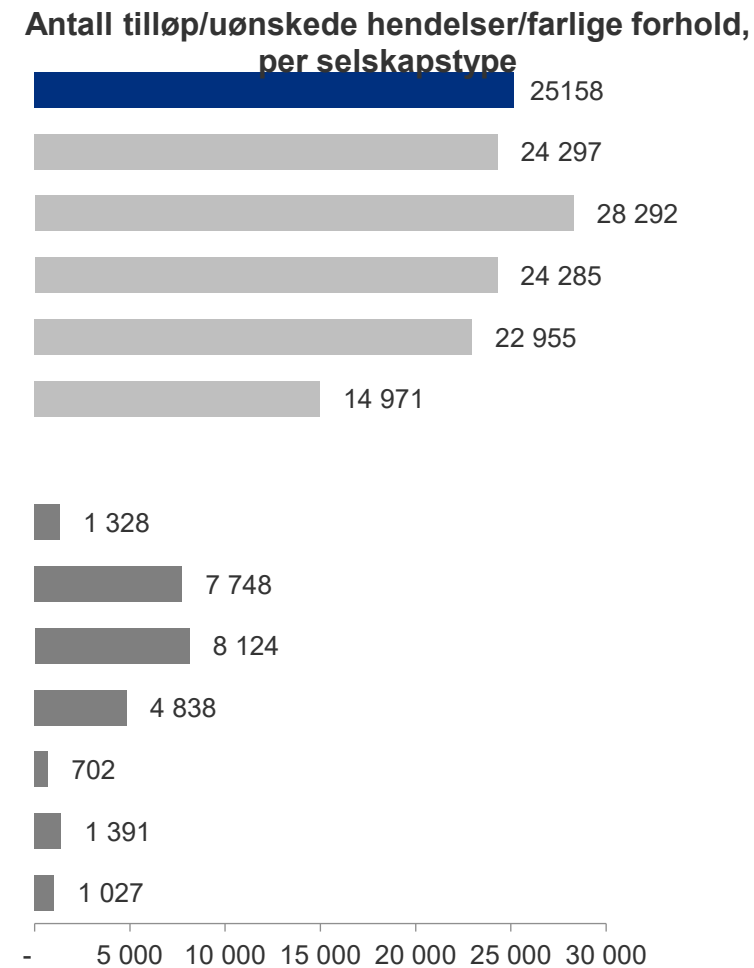
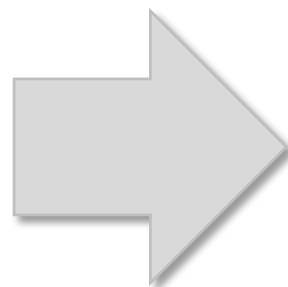
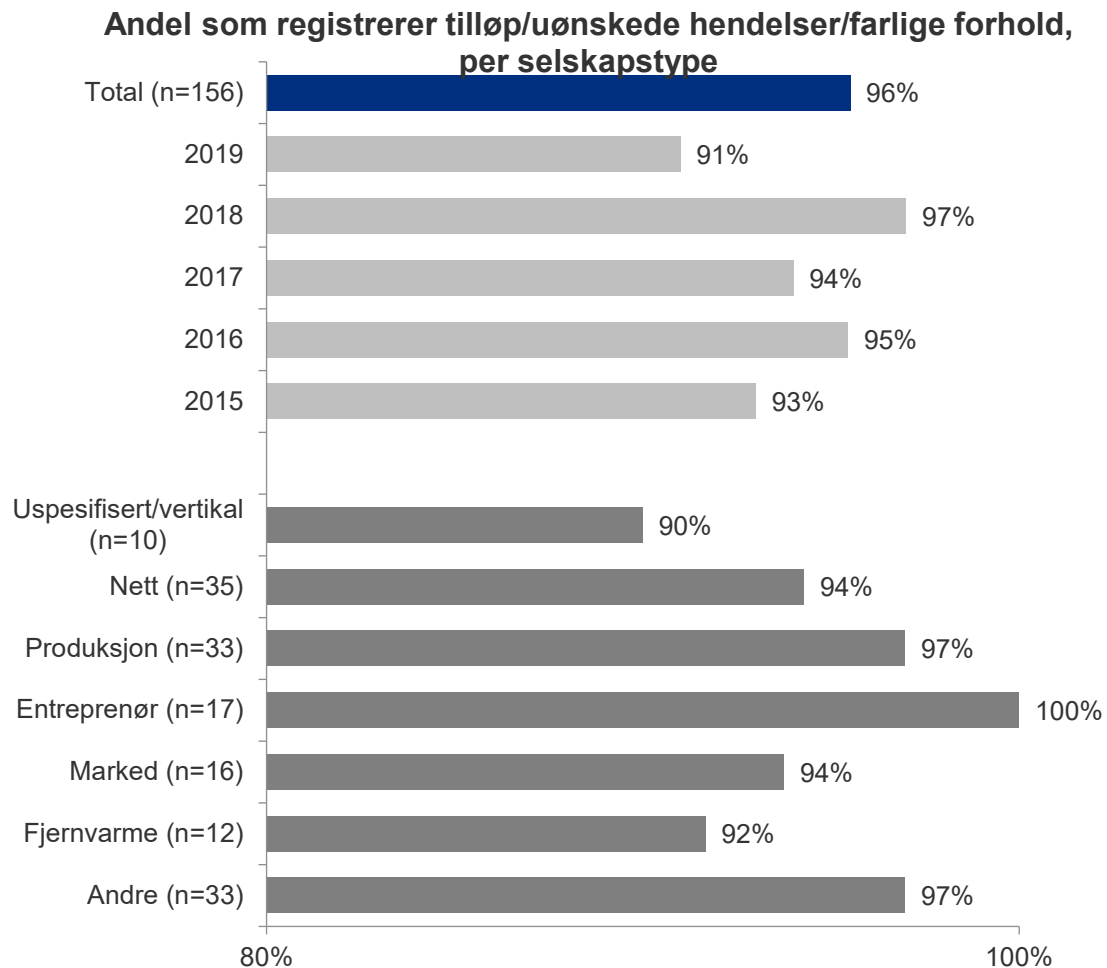
Totalt sykefravær - gjennomsnitt per år

5. HMS-uønskede hændelser

Q21/Q22 Uønskede hendelser

Gjelder kun egne ansatte, tilsynsrapportering inngår ikke

Rapportering av uønskede hendelser per antall ansatt i energibransjen over tid

+4% fra 2019

